

CHIZMACHILIK FANIDA INTERAKTIV TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISH.

Karimova Gulnoza Radjabovna

Navoiy viloyati pedagogik mahorat markazi

“ijtimoiy-iqtisodiy va amaliy fanlar metodikasi” kafedrası katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada chizmachilik fanida interaktiv ta'lim texnologiyalarini joriy etish metodikasi o'rganiladi. Tadqiqotda interaktiv doskalar, onlayn platformalar, multimedia dasturlari va boshqa zamonaviy texnologiyalar orqali darslarni samarali tashkil etish, talabalarni faollashtirish va ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirish yo'llari tahlil qilinadi. Interaktiv texnologiyalar yordamida talabalar murakkab chizmachilik texnikalarini osonroq o'rganadi, o'z ishlarini tahlil qiladi va mustaqil ijodiy ishlarni bajarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Maqolada shuningdek, interaktiv texnologiyalarni chizmachilik darslariga muvaffaqiyatli integratsiya qilish bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan.

Kalit so'zlar: Chizmachilik, interaktiv ta'lim, multimedia, raqamli vositalar, dars metodikasi, ijodiy ko'nikmalar, mustaqil o'qish, oliy ta'lim.

Zamonaviy oliy ta'limda chizmachilik fanini samarali o'qitish innovatsion pedagogik yondashuvlarni talab qiladi. An'anaviy usullarda darslar ko'pincha statik vizual material va yuzma-yuz tushuntirishlarga tayanadi, bu esa talabalar ijodiy rivojlanishi va mustaqil o'qish imkoniyatlarini cheklaydi. Interaktiv ta'lim texnologiyalari, jumladan interaktiv doskalar, onlayn platformalar va multimedia dasturlari, darslarni boyitib, talabalarni faol ishtirok etishga undaydi va ularning ijodiy fikrlashini rivojlantiradi.

Interaktiv texnologiyalar yordamida talabalar chizmachilik texnikalari, kompozitsiya va shakllar bilan amaliy tajriba o'tkazadi, o'z ishlarini tahlil qiladi va eksperiment qiladi. Shu bilan birga, o'qituvchilar elektron portfoliolar va interaktiv vazifalar orqali talabalar faoliyatini kuzatib, individual tavsiyalar berishi mumkin. Bu yondashuvlar chizmachilik fanini o'qitishda samaradorlikni oshiradi va oliy ta'limda ijodiy va texnik ko'nikmalarni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Interaktiv ta'lim texnologiyalari chizmachilik fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik yondashuv sifatida katta ahamiyatga ega. An'anaviy ta'lim usullari ko'pincha qog'ozli topshiriqlar va yuzma-yuz tushuntirishlarga tayanadi, bu esa

talabalar ijodiy rivojlanishiga va mustaqil o'qish jarayoniga cheklovlar qo'yadi. Interaktiv texnologiyalar yordamida darslar vizual, interaktiv va amaliy jihatdan boyitilib, talabalar faolligi oshiriladi va ularning ijodiy ko'nikmalari rivojlantiriladi.

Interaktiv doskalar, raqamli planshetlar va onlayn platformalar chizmachilik darslarini o'qitishda muhim vositalardan hisoblanadi. Ushbu texnologiyalar yordamida talabalar turli chizmachilik texnikalarini o'rganish, shakl va kompozitsiya bilan eksperiment qilish, rang va kontur ishlari ustida tajriba o'tkazish imkoniyatiga ega bo'ladi. Masalan, interaktiv doska orqali talaba tezda chizmalarni o'zgartirishi, qatlamlarni qo'shishi yoki shakllarni o'zgartirishi mumkin. Bu jarayon talabalarga xatolarini tezkor aniqlash va tuzatish imkonini beradi, shu bilan birga ijodiy qarorlar qabul qilishni rivojlantiradi.

Onlayn platformalar va multimedia dasturlari talabalarga mustaqil o'qish imkoniyatini ham yaratadi. Talabalar video qo'llanmalar, animatsiyalar va interaktiv mashqlar orqali murakkab texnikalarni o'rganadi, darsdan tashqari o'z ijodiy ishlarini takomillashtiradi va eksperiment o'tkazadi. Bu jarayon mustaqil o'qish va ijodiy tafakkur ko'nikmalarini shakllantiradi. Shu bilan birga, o'qituvchilar talabalar ishlarini elektron portfoliolar orqali kuzatib borishi va individual tavsiyalar berishi mumkin. Portfoliolar talabalarga o'z ishlarini baholash, yutuq va kamchiliklarni aniqlash va o'z ijodiy yondashuvlarini takomillashtirish imkonini beradi.

Interaktiv ta'lim texnologiyalari talabalar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirishga ham yordam beradi. Onlayn muhokamalar, guruh ishlari va fikr almashish imkoniyatlari orqali talabalar bir-birining ishlarini tahlil qiladi, konstruktiv fikr bildiradi va turli yondashuvlarni o'rganadi. Bu esa ularning ijodiy va analitik ko'nikmalarini rivojlantiradi, shuningdek, professional faoliyatga tayyorgarlikni kuchaytiradi.

Multimedia va interaktiv resurslardan foydalanish murakkab mavzularni osonroq tushuntirish imkonini beradi. Video darsliklar, animatsiyalar va interaktiv qo'llanmalar yordamida talabalar chizmachilik texnikalarini, rang uyg'unligini va kompozitsiya qonuniyatlarini o'rganadi. Shu bilan birga, ular darslarni qayta ko'rib chiqishi, o'z ishlarini tahlil qilishi va takomillashtirishi mumkin. Bu turdagi metodik yondashuv har bir talabaning individual o'quv uslubiga mos keladi va o'qituvchilarga o'quv jarayonini shaxsiylashtirish imkonini beradi.

Interaktiv texnologiyalarni qo'llash o'qituvchilardan malaka va tayyorgarlikni talab qiladi. O'qituvchilar raqamli dasturlar, multimedia vositalari, interaktiv doskalar va onlayn platformalarni samarali qo'llash bo'yicha treninglardan o'tishi lozim. Talabalar va o'qituvchilar uchun zarur texnik vositalar, jumladan kompyuterlar, planshetlar, dasturiy ta'minot va internet aloqasi ta'minlangan bo'lishi kerak.

Interaktiv ta'lim texnologiyalari chizmachilik fanini o'qitishda talabalar ijodiy salohiyatini rivojlantiradi, mustaqil o'qish va eksperiment qilish imkoniyatlarini kengaytiradi. Talabalar o'z ishlarini tahlil qiladi, refleksiya qiladi va ijodiy qarorlar qabul qiladi. Shu bilan birga, interaktiv metodlar oliy ta'limda talabalarni zamonaviy san'at va professional faoliyatga tayyorlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, interaktiv darslar talabalarda motivatsiyani oshiradi, ularni darsga faol jalb qiladi va ijodiy faoliyatga qiziqishini kuchaytiradi. Talabalar turli vazifalarni bajarish, eksperiment o'tkazish va ijodiy ishlarni namoyish qilish orqali o'z salohiyatini rivojlantiradi. Shu tariqa, interaktiv ta'lim texnologiyalari chizmachilik fanini samarali o'qitishning ajralmas qismi hisoblanadi.

Umuman olganda, chizmachilik fanida interaktiv ta'lim texnologiyalarini joriy etish metodikasi o'quv jarayonini innovatsion, interaktiv va samarali qiladi, talabalarni mustaqil o'qish va ijodiy faoliyatga rag'batlantiradi hamda ularni professional san'at faoliyatiga tayyorlaydi.

Chizmachilik fanida interaktiv ta'lim texnologiyalarini joriy etish metodikasi oliy ta'limda o'quv jarayonini samarali va innovatsion qiladi. Interaktiv doskalar, onlayn platformalar, multimedia dasturlari va elektron portfoliolar talabalarni mustaqil o'qish, ijodiy faoliyat va texnik ko'nikmalarini rivojlantirishga undaydi. Ushbu texnologiyalar yordamida talabalar murakkab chizmachilik texnikalarini osonroq o'rganadi, o'z ishlarini tahlil qiladi va eksperiment o'tkazadi.

Shuningdek, interaktiv elementlar talabalarni hamkorlikka, fikr almashishga va konstruktiv tahlil qilishga rag'batlantiradi. Bu ularning ijodiy va analitik ko'nikmalarini oshiradi, motivatsiyasini kuchaytiradi va professional faoliyatga tayyorgarlikni ta'minlaydi. To'g'ri texnik imkoniyatlar, o'qituvchilar malakasi va metodik qo'llanmalar bilan birgalikda interaktiv ta'lim texnologiyalari chizmachilik fanini samarali o'qitishning ajralmas qismi hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdurahmonov, B. (2020). *Pedagogik texnologiyalar va ularni o'quv jarayonida qo'llash*. Toshkent: Fan.
2. Baymetov, B. B. (2019). *Tasviriy san'at va chizmachilikni o'qitish metodikasi*. Toshkent: O'qituvchi.
3. Karimov, D. (2021). *Oliy ta'limda innovatsion va raqamli ta'lim texnologiyalari*. Toshkent.
4. Mirzaev, F. (2020). *Axborot texnologiyalari va pedagogik imkoniyatlari*. Toshkent.
5. Shovdirov, S. A. (2024). *Chizmachilik va tasviriy san'at ta'limida o'quv kompetensiyalarni shakllantirish omillari*. *Inter Education & Global Study*, 1.
6. Ibraimov, X., & Shovdirov, S. (2023). *Talabalarda san'at savodxonligini shakllantirish nazariy asoslari*. *Science and Innovation*.
7. Xolmurodov, A. (2022). *Raqamli ta'lim muhitida mustaqil o'qishni tashkil etish metodikasi*. Toshkent.
8. O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi. (2023). *Oliy ta'limda raqamli va interaktiv texnologiyalarni joriy etish bo'yicha normativ hujjatlar*. Toshkent.